

POHOD NA ZAHOD (1)

Avtentičnost in Woodstock

Joga je po prvem navdušenju, ki ga je leta 1893 prinesel s svojim predavanji v Ameriki Swami Vivekananda, ostala več ali manj zaprta v krogu resnih duhovnih iskalcev. Čeprav jo je predstavil v maksimalno racionalnem in praktičnem smislu (znan je njegov izrek: "Duhovnost ni za prazne želodce."), se joga ni razširila.

Klavdij Jöbstl, učitelj Joge v vsakdanjem življenju

Tudi odkritje izgubljenega mesta Mohendžo-Daro leta 1922, civilizacije, ki je obstajala 3500 in 3000 p. n. št., in pečata, ki kaže človeka sedeti prekrizanih nog v jogijskem položaju, je ostalo bolj ali manj med zgodovinarji, arheologi in drugimi raziskovalci ali le kot splošno zanimiv podatek o civilizacijah preteklosti. Swami Yogananda, mojster joge in pisec slovite knjige Avtobiografija jogija, davnega leta 1946, kjer je popisal svoje duhovne izkušnje in srečanja

z različnimi modreci, jogiji in knjiga, prevedena v več kot devetnajst jezikov in tako rekoč večni duhovni bestseller, prav tako še nista popularizirala joge v takem smislu, kot je danes. Prijem je joga še vedno omejena na ožji krog duhovnih iskalcev, vendar se je branja knjige zaradi zelo privlačne tematike lotilo tudi že veliko radovednežev, ki niso v pravem pomenu duhovni iskalci. On sam je dolgo živel v Ameriki, že leta 1920 je ustanovil Bratstvo za samouresničitev

Swami Satchidananda je nagovoril množico v Woodstocku.

(self-realization Fellowship), in širil znanje joge in meditacije, predvsem pa si je prizadeval za srednjo pot med materialnim razvojem in duhovnostjo, ki sta oba pomembna, da družba ne zaide v skrajnost.

Bitniki, instanti in množičnost

Nato se joga ohranja znotraj subkultur, npr. bitnikov, kjer pa se ves čas povezuje tudi s takimi elementi, ki niso v skladu z jogo, npr. z drogami, s svobodno spolnostjo in uporniškimi načinom življenja, še bolj pa se razširi in doživi pravo popularnost v šestdesetih letih 20. stoletja, v času velikih prevratov. Študentske demonstracije, vojna v Vietnamu, materializem je doživljal vrhunec, ameriška družba je doživela zadovoljiv standard, vendar se je med mladino širilo nezadovoljstvo. Hipiji in študenti so odkrivali modrost Vzhoda, vendar so jo spet mešali s svojimi idejami in načinom življenja, ki ni bil nujno povezan z modrostjo joge. Pojavilo se je tako imenovano gibanje new age, novodobna filozofija, ki je nekakšno sinkretistično spajanje različnih filozofij, kompromis med vzhodno in zahodno mislijo, vendar ne na način indijskih mojstrov joge, temveč komercializacija duhovnosti, ponudba raznih alternativnih zdravstvenih tehnik s strani samonaučenih mojstrov, tarot karte za napovedovanje prihodnosti, astrološke napovedi, tečajji prosvetljenja v enem vikendu, angeli in kristali itd. Seveda tukaj ne kritiziramo posameznih duhovnih znanosti, ampak instant variante, ki

naj bi se jih človek naučil na eni delavnici, in tudi nekritično nametanost vsega skupaj. In tako so v new age nekateri stlačili tudi jogo, eksaktno znanost, staro tisočletja (lahko bi rekli old age), ki se je prenašala iz Učitelja na učenca, po dolgotrajni disciplini in utrjevanju, prečiščevanju značaja, s ciljem samorealizacije.

Širjenje modrosti

Vendar je kljub temu joga postala tako množična, da se je zraven različnih zlorab in napačnih interpretacij pojavilo tudi nekaj pristnih gurujev oziroma mojstrov joge, ki so širili izvorni nauk joge. Pojavili so se modreci kot Swami Satchidananda (sicer učenec znanega Swamija Šivanande iz Rišikeša), ki nagovori 400.000 mladih na najbolj razvpitem glasbenem festivalu v Woodstocku, Swami Satyananda, ustanovitelj Biharške šole joge, Yogi Bhajan, Maharishi Mahesh Yogi, začetnik trascendentalne meditacije in guru slavni Beatlov, Swami Rama, ustanovitelj Himalajskega inštituta, Swami Muktananda, v začetku sedemdesetih pa še Paramhans Swami Maheshwarananda, avtor sistema Joga v vsakdanjem življenju in še mnogi drugi, pa tudi Učitelji iz drugih duhovnih tradicij. Veliko je bilo tudi Mojstrov (kot npr. Babaji, Ramana Maharši, Sai Baba idr.), ki niso bili neposredno prisotni na Zahodu, a so tja poslali svoje učence, da razširjajo modrost joge. Tako je kljub komercializaciji za resnične aspirante ostala tudi avtentična joga.